

Ársreikningur 2022

Ljósleiðarinn

Kt. 691206-3780

Bæjarhálsi 1, 110 Reykjavík

LJÓSOLEIÐARINN

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Áritun óháðra endurskoðenda	7
Rekstrarreikningur	10
Yfirlit um heildarafkomu	11
Efnahagsreikningur	12
Eiginfjáryfirlit	13
Sjóðstreymisyfirlit	14
Skýringar	15

Ljósleiðarinn leggur sérstaka áherslu á þessi
Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna í starfseminni

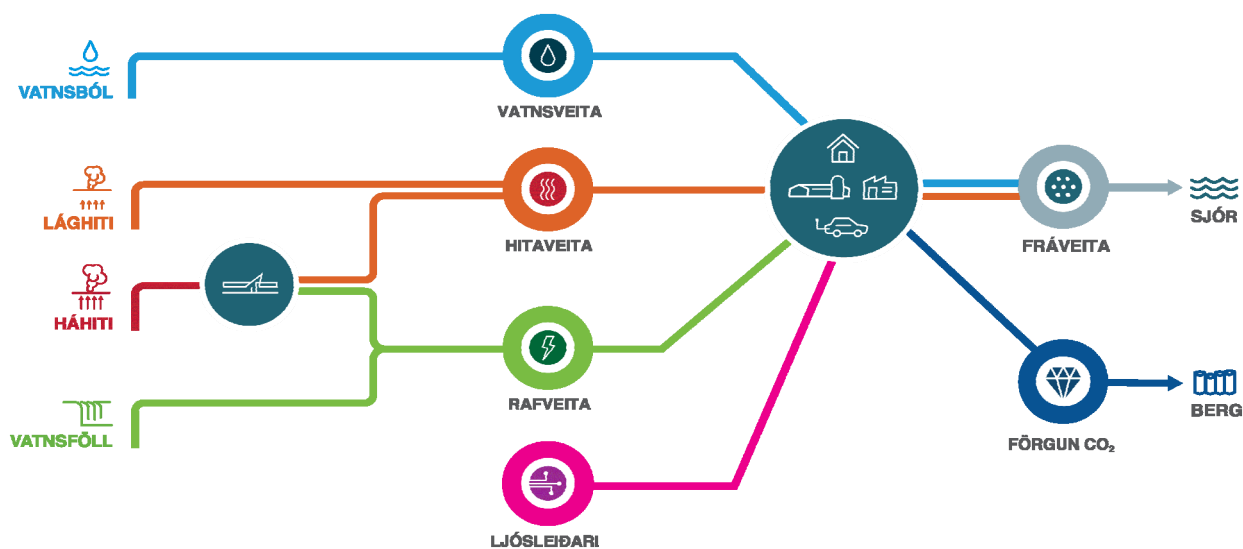

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Ljósleiðarinn ehf. er einkahlutafélag sem starfar á grundvelli laga nr. 138/1994 um einkahlutafélög, laga um fjarskipti nr. 81/2003 og laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur (OR) sem dótturfélag OR, sbr. 2. gr. laganna. Félagið er alfarið í eigu Orkuveitu Reykjavíkur og engar breytingar urðu á eignarhaldi á árinu.

Hlutverki samstæðu OR er lýst í lögum um fyrirtækið. Ljósleiðarinn ehf. leggur og rekur víðfeðmt ljósleiðaranet sem nýtt er af fjarskiptafyrirtækjum til að veita netþjónustu til heimila, fyrirtækja og stofnanna. Megin starfssvæði Ljósleiðarans er á suðvestur horni landsins. Styrkur félagsins er fólgin í fólkinu sem þar starfar og félagið leggur mikið upp úr öryggi og góðri þjónustu.

Yfirlitsmyndin að neðan sýnir starfsemi samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur. Nánar er fjallað um virðiskeðju OR samstæðunnar og hagsmunaaðila að henni í skýrslu stjórnar og forstjóra í samstæðureikningi OR. Þar er einnig fjallað um ófjárhagslega þætti; umhverfis- og loftslagsmál, samfélagsleg mál og stjórnhætti í samstæðunni. Enn ítarlegri umfjöllun um þá þætti má finna í stjórnháttaköflum Ársskýrslu Orkuveitu Reykjavíkur 2022. Hún er rafræn á slóðinni arsskyrsla2022.or.is og þar er einnig að finna skýrsluna á pdf-sniði.

Fjárhagslegar niðurstöður 2022

Tap af rekstri Ljósleiðarans ehf. á árinu 2022 nam 87 milljónum kr. (2021: 273,3 milljónir kr. hagnaður). Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir félagsins í árslok 33.389 milljónum kr. (31.12.2021: 29.521 milljónir kr.). Eigið fé nam 13.475 milljónum kr. í árslok (31.12.2021: 11.355 milljónir kr.) og var eiginfjárhlutfall félagsins 40,4% (31.12.2021: 38,5%).

Fjöldi ársverka hjá félaginu á árinu 2022 er 43,8 (2021: 46 ársverk).

Stjórn Ljósleiðarans leggur til við aðalfund að ekki verði greiddur arður til eiganda á árinu 2023 vegna rekstrarársins 2022. Vísað er til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eigin fé.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.

Stjórn og stjórnhættir

Stjórnhættir Ljósleiðarans eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gagnsæi og ábyrgð í rekstrinum. Um Ljósleiðarann og aðra meginstarfsemi Orkuveitu Reykjavíkur og dótturfélaga gilda lög nr. 136/2013. Á árinu 2014 endurnýjuðu eigendur fyrirtækisins sameignarsamning um starfsemi. Þá var einnig endurskoðuð eigendastefna. Í þeim er kveðið á um stjórnhætti. Við gerð þessara skjala, samþykka fyrir dótturfélög og starfsreglur fyrir allar stjórnir, var tekið mið af þeim leiðbeiningum um stjórnhætti, sem Viðskiptaráð vann í samstarfi við Samtök atvinnulífsins og Nasdaq.

Siðareglur OR-samstæðunnar byggja á heiðarleika, sem er eitt af gildum OR og Ljósleiðarans. Siðareglurnar eru skráðar og opinberar og eiga að hjálpa starfsfólki að láta heiðarleika, virðingu og jafnrétti einkenna öll samskipti hvort sem er við viðskiptavini, samstarfsfólk, stjórn, verktaða eða aðra hagsmunaaðila. Siðareglurnar eru ekki tæmandi og leysa þau sem þær ná til ekki undan þeirri ábyrgð að reiða sig á eigin samvisku þegar siðferðileg álitamál koma upp.

Á árinu 2021 voru gefnar út siðareglur fyrir birgja Ljósleiðarans og annarra félaga innan OR-samstæðunnar. Þær byggjast á 10 stoðum Global Compact samstarfsins á vegum Sameinuðu þjóðanna og tilgangur útgáfunnar er að ná betri tókum á sjálfbærni allrar virðisæðju samstæðunnar. Með því að samþykkja siðareglurnar með undirskrift gengst birginn undir kröfur um virðingu fyrir mannréttindum, reglum vinnumarkaða, umhverfinu og að beita sér gegn spillingu. Samsvarandi kröfur hafa verið í útboðsgögnum um árabíl en með þessu eru gerðar sambærilegar kröfur í innkaupum sem ekki fara í formleg útboð. Í árslok 2022 höfðu 114 birgjar staðfest að þeir hlittu siðareglunum.

Samkvæmt samþykktum félagsins skal stjórn félagsins skipuð fimm einstaklingum og tveimur til vara. Skal tryggt að hlutfall hvors kyns sé ekki lægra en 40% meðal aðal- og varamanna og skulu hlutföllin í stjórn og varastjórn í heild vera sem jöfnust. Að minnsta kosti þrír aðalmanna ásamt varamönnum skulu vera starfsmenn samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur. Stjórnarfolk skal hafa staðgóða menntun sem nýtist í starfi, og hafa reynslu og þekkingu á starfssviði félagsins. Stjórn skal sjálf skipta með sér verkum.

Í stjórn Ljósleiðarans ehf. í árslok 2022 voru:

- Birna Bragadóttir, forstöðukona Elliðaárstöðvar, formaður.
- Áslaug Árnadóttir, hæstaréttarlögmaður.
- Gísli Björn Björnsson, sérfræðingur á fjármálasviði OR.
- Gunnar Ingvi Þórisson, framkvæmdastjóri og netsérfræðingur.
- Pálmi Símonarson, sérfræðingur í viðskiptagreind hjá OR.

Framkvæmdastjóri er Erling Freyr Guðmundsson, viðskiptafræðingur og rafvirki.

Endurskoðunarnefnd fyrir samstæðu Reykjavíkurborgar er jafnframt endurskoðunarnefnd Ljósleiðarans og skal einn nefndarmanna skipaður samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur. Ákvæði þessa efnis koma einnig fram í 9. gr. sameignarsamnings um Orkuveitu Reykjavíkur.

Endurskoðunarnefnd Ljósleiðarans skipa eftirtalin:

- Lárus Finnbogason, formaður.
- Einar Sveinn Hálfánarson.
- Sigrún Guðmundsdóttir.
- Sunna Jóhannsdóttir - samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.

Stjórn og stjórnhættir, frh.

Varamenn í endurskoðunarnefnd í árslok eru:

- Danielle Pamela Neben
- Páll Grétar Steingrímsson
- Ólafur Kristinsson

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar Ljósleiðarans og starfar í umboði hennar. Markmið með skipan endurskoðunarnefndar er að bæta starfshætti í málum er snúa að fjárhagslegu eftirliti. Fjallað er um verkefni endurskoðunarnefnda í IX. kafla A í lögum um ársreikninga.

Lögbundin verkefni endurskoðunarnefnda eru eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings einingarinnar.
- Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis.
- Setja fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis.

Endurskoðunarnefnd Ljósleiðarans fylgist með stjórnháttum, virkni áhættustýringar og innra eftirliti með því að yfirfara og afgreiða innri endurskoðunaráætlun en það er stór hluti af verkefnum innri endurskoðunar að hafa eftirlit með og kanna virkni áhættustýringar og virkni innra eftirlits. Á fundi nefndarinnar þann 12. desember 2022 fékk nefndin innri endurskoðunaráætlun fyrir tímabilið 2023 –2024 til umfjöllunar og vísaði henni til stjórnar Ljósleiðarans til samþykktar. Innri endurskoðunaráætlun 2023 – 2024 var samþykkt í stjórn Ljósleiðarans 16. desember 2022.

Nefndin fer yfir og fær kynningu á endurskoðunaráætlun ytri endurskoðanda en við gerð áætlunarinnar er lagt mat á áhættu- og óvissuþætti í starfsemi félagsins. Hluti af verkefnum ytri endurskoðanda er að leggja mat á innra eftirlit sem tengist reikningsskilagerð félagsins. Endurskoðunarnefnd fylgist með framgangi endurskoðunarinnar, fer yfir niðurstöður ytri endurskoðanda og gerir stjórn Ljósleiðarans grein fyrir umsögn sinni um ársreikning. Nefndin tekur til umfjöllunar skýrslur innri og ytri endurskoðanda og fylgir nefndin sérstaklega eftir afdrifum ábendinga þeirra sem varða innra eftirlit.

Hjá samstæðunni er skráð verklag um meðferð mála þegar ætla má að starfsmaður hafi brotið gegn reglum fyrirtækisins eða hafi orðið uppvís að sviksemi í starfi. Verklagsreglurnar eru öllu starfsfólki aðgengilegar á innri vef fyrirtækisins. Þar er tilgreint hvað telst frávik eða brot í starfi. Framkvæmdastjóri Ljósleiðarans og forstöðumenn bera ábyrgð á innra eftirliti hver á sínu sviði. Rekstrareiningin Áhættustýringun og ferli ber ábyrgð á að innri eftirlitskerfi innan samstæðunnar séu virk. Gæðakerfi Ljósleiðarans njóta óháðrar vottunar ytri aðila.

Nánar er fjallað um stjórnhætti í skýrslu stjórnar og forstjóra og áhættuskýringu nr. 26-31 í ársreikningi samstæðu OR 2022.

Árangur og óvissuþættir 2022

Uppbygging fjarskiptakerfis Ljósleiðarans á árinu 2022 var einkum í Reykjanesbæ og í Árborg auk þess sem tengdar voru nýbyggingar í þeim sveitarfélögum sem kerfi fyrirtækisins náði þegar til. Uppbyggingin var í samræmi við áætlanir.

Markaðsáhætta Ljósleiðarans jókst þegar nýr erlendur fjárfestir kom á íslenskan fjarskiptamarkað, en markaðurinn virðist vera að þróast í átt aukinnar samþjöppunar, einkum á þeim heildsölumarkaði sem Ljósleiðarinn starfar á. Fyrirtækið brást með ýmsum hætti við þessu og á árinu 2022 eru þessir áfangar helstir:

- Hafin var útgáfa grænna skuldabréfa til að bæta kjör lánsfjármögnunar. Skuldabréfin eru skráð á aðalmarkað Nasdaq Iceland.
- Samningar tókust við fjarskiptafyrirtækið Nova um nýtingu ljósleiðara á landsvísu og munu þeir enn frekar flýta fyrir uppbyggingu 5G.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.

Árangur og óvissuþættir 2022, frh.

- Klárað var að tengja sæstrengi Farice við kerfi Ljósleiðarans.
- Samið var við utanríkisráðuneytið um aðgang að tveimur ljósleiðaraþráðum, sem eru hluti svokallaðs NATO-strengs og ná umhverfis Ísland.
- Samið var við Sýn hf. um kaup á stofnneti þess félags fyrir 3 milljarða kr. og jafnframt um að veita Sýn fjarskiptaþjónustu til 12 ára. Þjónustusamningurinn dregur einnig úr mótaðilaáhættu Ljósleiðarans en Sýn hefur verið stærsti viðskiptavinur Ljósleiðarans um árabíl. Kaupin eru háð samþykki Samkeppniseftirlitsins, en stofnunin hefur málið nú til meðferðar.
- Hluthafafundur Ljósleiðarans samþykkti hlutafjárukningu til að styrkja fjármagnsskipan félagsins. Í samræmi við skráða stjórnhætti var samþykkt gerð með fyrirvara um staðfestingu eigenda Orkuveitu Reykjavíkur, sem nú hafa málið til meðferðar.

Loftslagsvá sem kann að steðja að Ljósleiðaranum, búnaði hans eða rekstri, er almenn og ekki hafa verið borin kennsl á neina sérstaka áhættuþætti í rekstri fyrirtækisins tengdri breytingum á loftslagi. Kolefnisspor Ljósleiðarans er einkum af verklegum framkvæmdum, þ.e. kaupum á búnaði og þjónustu verktaka við lagningu strengja. Ljósleiðarinn kolefnisjafnaði starfsemina að fullu árið 2022 í gegnum Votlendissjóð.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdarstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og framkvæmdastjóra Ljósleiðarans er ársreikningur félagsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Að áliti stjórnar og framkvæmdastjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu í árslok og rekstrarafkomu félagsins sem og breytingu á handbæru fé á árinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Stjórn og framkvæmdastjóri Ljósleiðarans ehf. staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2022.

Reykjavík, 22. febrúar 2023

Í stjórn félagsins:

Birna Bragadóttir
Áslaug Árnadóttir
Gísli Björn Björnsson
Gunnar Ingví Þórisson
Pálmi Símonarson

Framkvæmdastjóri:

Erling Freyr Guðmundsson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og hluthafa Ljósleiðarans ehf.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Ljósleiðarans ehf. („félagið“) fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2022, efnahag hans 31. desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og íslensk lög og reglur um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfylfum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins árið 2022. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skýring á lykilatriði í endurskoðuninni

Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun

Mat ljósleiðarakerfis

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 19 (d) bls. 28 til 29 og skýringu 7 á bls. 17:

Við höfum skilgreint mat ljósleiðarakerfa sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2022. Ljósleiðarakerfi eru metin útfrá afskrifuðu endurstofnsverði.

Það felur í sér að lagt er mat á breytingu byggingarkostnaðar samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar fyrningar eru endurmetnar í samræmi við þær breytingar.

Ljósleiðarinn framkvæmir virðisrýrnunarpróf á reikningsskiladegi og færir virðisrýrnun á eignirnar ef niðurstaðan er sú að núvirt framtíðarsjóðsstreymi eignanna er lægra en bókfært virði þeirra. Einnig getur endurmat eignanna aldrei orðið hærra en sem nemur núvirtu tekjustreymi þeirra.

Forsendur sem notaðar eru við endurmatið og virðisrýrnunarprófið byggja á mati stjórnenda og eru að hluta til huglæggar. Þar sem eignfærð ljósleiðarakerfi eru verulegur liður í ársreikningnum getur hver breyta í forsendum haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag félagsins.

Vinna okkar náði bæði til mats á endurmati og virðisrýrnun ljósleiðarakerfa.

Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði félagsins við mat á ljósleiðarakerfa og samkvæmni þess við lög og reglur.

Við fórum yfir ferli við endurmatið og virðisrýrnunarpróf. Við fórum einnig yfir virkni líkana sem notast er við matið.

Við lögðum mat á forsendur stjórnenda með samanburði við opinberar upplýsingar þar sem það á við. Í þeim tilvikum þar sem forsendur byggja ekki á opinberum upplýsingum lögðum við sjálfstætt mat á forsendur stjórnenda.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m. árskýrsla samstæðunnar, skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan) og óendurskoðaðrar stjórnarháttayfirlýsingar samstæðunnar. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli hennar og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningsins með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.

Áritun óháðra endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda, frh.

- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á álit okkar á félaginu.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn Ljósleiðarans ehf. og endurskoðunarnefnd félagsins meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við höfum afhent stjórn endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Við höfum ekki veitt Ljósleiðaranum ehf. þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig afhent endurskoðunarnefnd yfirlýsingu þess efnis að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum jafnframt komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Við vorum kjörnir endurskoðendur félagsins á aðalfundi þann 27. apríl 2022 en þetta er fimmta samfellda reikningsárið þar sem við erum endurskoðendur félagsins.

Fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.
Reykjavík, 22. febrúar 2023.

Davíð Arnar Einarsson, löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2022

	Skýr.	2022	2021
Rekstrartekjur	3	3.845.478	3.395.618
Laun og launatengd gjöld	4	(267.160)	(285.026)
Annar rekstrarkostnaður		(864.757)	(724.176)
Rekstrarkostnaður samtals		(1.131.918)	(1.009.202)
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA)		<u>2.713.560</u>	<u>2.386.415</u>
Afskriftir	7	(1.413.307)	(1.197.735)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		<u>1.300.253</u>	<u>1.188.680</u>
Vaxtatekjur		22.919	5.053
Vaxtagjöld og verðbætur		(1.427.185)	(849.393)
Gengismunur		(4.742)	(2.679)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals		(1.409.008)	(847.019)
(Tap) hagnaður fyrir tekjuskatt		(108.755)	341.661
Tekjuskattur	6	<u>21.747</u>	(68.336)
(Tap) hagnaður ársins		<u>(87.008)</u>	<u>273.325</u>

Skýringar á bls. 15-32 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Yfirlit um heildarafkomu 2022

	Skýr.	2022	2021
(Tap) hagnaður ársins		<u>(87.008)</u>	<u>273.325</u>
Önnur heildarafkoma			
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstarreikning			
Endurmat, hækkun	7	2.758.613	3.511.988
Tekjuskattur af endurmati	13	<u>(551.723)</u>	<u>(702.398)</u>
		<u>2.206.890</u>	<u>2.809.590</u>
Önnur heildarafkoma eftir skatta		<u>2.206.890</u>	<u>2.809.590</u>
Heildarafkoma		<u><u>2.119.883</u></u>	<u><u>3.082.915</u></u>

Skýringar á bls. 15-32 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr.	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	7	31.832.586	27.751.777
Leigueign	8	630.269	636.101
Fastafjármunir samtals		<u>32.462.855</u>	<u>28.387.878</u>
Viðskiptakröfur	9	426.629	394.502
Aðrar skammtímakröfur	9	90.069	133.679
Lausafé í ávöxtun	16	368.290	572.255
Handbært fé	10	41.167	32.501
Veltufjármunir samtals		<u>926.156</u>	<u>1.132.938</u>
Eignir samtals		<u>33.389.011</u>	<u>29.520.816</u>
Eigið fé			
Hlutfé		6.500.000	6.500.000
Endurmatsreikningur		5.682.251	3.626.615
Lögbundinn varasjóður		135.111	135.111
Óráðstafað eigið fé		1.157.237	1.092.991
Eigið fé samtals		<u>13.474.598</u>	<u>11.354.716</u>
Skuldir			
Vaxtaberandi skuldir	12	16.004.005	14.269.376
Tekjuskattsskuldbinding	13	1.838.073	1.308.097
Leiguskuld	8	592.908	597.779
Langtímaskuldir og skuldbindingar samtals		<u>18.434.986</u>	<u>16.175.252</u>
Viðskiptaskuldir	14	316.115	311.558
Næsta árs afborgun vaxtaberandi skulda	12	636.920	1.215.615
Næsta árs afborgun leiguskulda	8	79.112	70.875
Ógreiddir reiknaðir skattar	6	0	18.760
Aðrar skammtímaskuldir	14	447.280	374.040
Skammtímaskuldir samtals		<u>1.479.427</u>	<u>1.990.848</u>
Skuldir samtals		<u>19.914.412</u>	<u>18.166.100</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>33.389.011</u>	<u>29.520.816</u>

Skýringar á bls. 15-32 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Eiginfjáryfirlit 2022

Árið 2022	Hlutfé	Sérstakur endurmats-reikningur	Lögbundinn varasjóður	Ójafnað eigið fé	Samtals eigið fé
Eigið fé 1. janúar 2022	6.500.000	3.626.615	135.111	1.092.991	11.354.716
Sérstakt endurmat hækkun		2.758.613			2.758.613
Tekjuskattsáhrif af endurmati		(551.723)			(551.723)
Innlausn endurmats vegna afskrifta		(189.068)		189.068	0
Tekjuskattsáhrif af innlausn endurmats		37.814		(37.814)	0
Tap ársins				(87.008)	(87.008)
Eigið fé 31. desember 2022	6.500.000	5.682.251	135.111	1.157.237	13.474.598
Árið 2021					
Eigið fé 1. janúar 2021	6.500.000	870.456	107.778	793.566	8.271.800
Sérstakt endurmat hækkun		3.511.988			3.511.988
Tekjuskattsáhrif af endurmati		(702.398)			(702.398)
Innlausn endurmats vegna afskrifta		(66.790)		66.790	0
Tekjuskattsáhrif af innlausn endurmats		13.358		(13.358)	0
Framlag í lögbundinn varasjóð			27.333	(27.333)	0
Hagnaður ársins				273.325	273.325
Eigið fé 31. desember 2021	6.500.000	3.626.615	135.111	1.092.991	11.354.716

Skýringar á bls. 15-32 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Sjóðstreymisýfirlit 2022

	Skýr.	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
(Tap) hagnaður ársins	(87.008)	273.325
Leiðrétt fyrir:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld		1.409.008	847.019
Tekjuskattur	6 (21.747)	68.336
Afskriftir	7	1.413.307	1.197.735
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		2.713.560	2.386.415
Skammtímakröfur, lækkun (hækkun)		11.483	(65.405)
Skammtímaskuldir, (lækkun) hækkun	(23.035)	168.555
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		2.702.008	2.489.566
Innborgaðar vaxtatekjur		22.919	5.053
Greidd vaxtagjöld	(680.260)	(560.227)
Greiddir skattar	(18.760)	0
Handbært fé frá rekstri		2.025.906	1.934.392
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(2.640.159)	(2.479.424)
Fjárfestingabirgðir		0	14.750
Fé í ávöxtun hjá tengdum félögum, breyting	10	227.972	(536.938)
Fjárfestingarhreyfingar	(2.412.188)	(3.001.613)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborgun lána við lánastofnanir	(2.078.469)	(6.023.927)
Afborgun leiguskulda	(45.915)	(41.614)
Tekin ný langtímalán		2.519.263	7.134.330
Fjármögnunarhreyfingar		394.879	1.068.789
Hækkun á handbæru fé		8.598	1.568
Handbært fé í ársbyrjun		32.501	30.221
Gengismunur handbærs fjár		68	712
Handbært fé í árslok		41.167	32.501
Fjárfesting og fjármögnun án greiðsluáhrifa			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(40.682)	(88.936)
Skammtímaskuldir, breyting		40.682	88.936
Aðrar upplýsingar			
Veltufé frá rekstri		2.020.073	1.809.569
Veltufé frá rekstri greinist þannig:			
(Tap) hagnaður ársins	(87.008)	273.325
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Afskriftir		1.413.307	1.197.735
Verðbætur langtímalána		715.589	289.646
Tekjuskattsskuldbinding	(21.747)	49.576
Gengismunur af handbæru fé	(68)	(712)
Veltufé frá rekstri		2.020.073	1.809.569

Skýringar á bls. 15-32 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Ljósleiðarinn ehf. "félagið" er einkahlutafélag sem starfar á grundvelli laga nr. 138/1994 um einkahlutafélög. Félagið rekur fjarskiptakerfi til gagnaflutninga og er með höfuðstöðvar að Bæjarhálsi 1 í Reykjavík. Félagið er að fullu í eigu Orkuveitu Reykjavíkur og er hluti af samstæðuársreikningi Orkuveitunnar.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn félagsins staðfesti og heimilaði birtingu ársreikningsins 22. febrúar 2023.

Fjallað er um reikningsskilaaðferðir félagsins í skýringu 19.

b. Matsaðferðir

Reikningsskil félagsins byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að varanlegir rekstrarfjármunir hafa verið endurmetnir til gangvirðis.

c. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur félagsins er gerður í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill þess. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

d. Mat og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrifin af breytingum eru færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum er að finna í skýringu 7 um varanlega rekstrarfjármuni. Einnig er í skýringu 13 umfjöllun um mat á tekjuskattsskuldbindingu félagsins.

3. Sala

Seld þjónusta og vörur greinast þannig:

	2022	2021
Aðgangsnætur	2.999.311	2.612.220
Stofnnet	593.378	515.961
Sala á vöru og þjónustu	252.788	267.437
	<u>3.845.478</u>	<u>3.395.618</u>

Skýringar

4. Laun og launatengd gjöld	2022	2021
Laun	581.339	587.917
Mótframlag í lífeyrissjóði	78.198	76.991
Önnur launatengd gjöld	53.760	51.892
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>713.297</u>	<u>716.800</u>

Laun og launatengd gjöld eru þannig færð í ársreikninginn:

Gjaldfært í rekstrarreikningi	267.160	285.026
Eignfært á framkvæmdir	446.136	431.774
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>713.297</u>	<u>716.800</u>

Starfsmannafjöldi:

Fjöldi ársverka	43,8	46,0
-----------------------	------	------

Laun stjórnenda:

Heildarlaun og þóknanir til stjórnar og framkvæmdastjóra á árinu námu 41,7 milljónum kr. (2021: 34,3 milljónir kr.)

5. Þóknun greidd til endurskoðanda

	2022	2021
Þóknun vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar ársuppgjöra	3.969	2.376
Samtals þóknun greidd til endurskoðanda	<u>3.969</u>	<u>2.376</u>

6. Tekjuskattur

	2022	2021
Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:		
Tekjuskattur til greiðslu	0	18.760
Breyting á frestuðum tekjuskatti	(21.747)	49.576
Gjaldfærður tekjuskattur	<u>(21.747)</u>	<u>68.336</u>

Virkt skatthlutfall greinist þannig:

	2022	2021
(Tap) hagnaður ársins fyrir tekjuskatt	<u>(108.755)</u>	<u>341.661</u>
Tekjuskattur samkvæmt gildandi skatthlutfalli	20,0% (21.751)	20,0% 68.332
Aðrir liðir	(0,0%) 4	0,0% 4
Virkur tekjuskattur	<u>20,0% (21.747)</u>	<u>20,0% 68.336</u>

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir

Ljósleiðarakerfi	31.12.2022	31.12.2021
Heildarverð		
Staða í ársbyrjun	38.895.885	31.611.980
Viðbætur á árinu	2.680.841	2.568.360
Endurmat	3.805.223	4.715.544
Staða í árslok	<u>45.381.949</u>	<u>38.895.885</u>
Afskriftir		
Staða í ársbyrjun	11.144.108	8.794.171
afskrifað á árinu	1.358.645	1.146.380
Endurmat	1.046.610	1.203.556
Staða í árslok	<u>13.549.363</u>	<u>11.144.108</u>
Bókfært verð		
Bókfært verð í ársbyrjun	27.751.777	22.817.809
Bókfært verð í árslok	<u>31.832.586</u>	<u>27.751.777</u>

Endurmat

Við endurmat eru viðkomandi eignaflokkar metnir til gangvirðis. Endurmat er fært á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskatti samanber skýringu 19d. Endurmat var framkvæmt vegna ljósleiðarakerfis í lok september en það er hluti af reglubundnu endurmati eigna fyrirtækisins. Endurmatið á árinu leiddi til hækkunar á bókfærðu verði ljósleiðarakerfis um 2.759 milljónir kr.

Virðisrýrnunarpróf voru gerð miðað við stöðu eigna í lok september til að staðfesta hvort eignir í notkun standi undir væntu framtíðarsjóðstreymi. Niðurstaða virðisrýrnunarprófs leiðir ekki til virðisrýrnunar. Virðisrýrnun er færð þegar bókfært verð eignar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð. Endurheimtanleg fjárhæð eigna er nýtingarvirði sem er fundið með því að núvirða framtíðarsjóðstreymi. Við útreikning er miðað við afvöxtunarhlutfall fyrr skatta sem endurspeglar núgildandi mat markaðar á tímavirði peninga og þeirri sérstöku áhættu sem eigin felur í sér. Á hverjum uppgjörssdegi er lagt mat á hvort vísbendingar séu til staðar um virðisrýrnun. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning, nema að því marki sem um er að ræða viðsnúning á áður færðir endurmatshækkun sem færa skal til lækkunar á sérstökum endurmatsreikningi.

Upplýsingar um endurmetnar eignir í árslok

Endurmetið bókfært verð	31.832.586	27.751.777
Þar af áhrif endurmats	7.102.813	4.533.268
Bókfært verð án endurmats	<u>24.729.773</u>	<u>23.218.509</u>

Brunabótamat

Í árslok 2022 nam fasteignamat eigna félagsins sem metnar eru fasteignamati á 21 milljón kr. og brunabótamat þeirra nam 21,7 milljónum kr. Vátryggingaverðmæti eigna félagsins nam 26.669 milljónum kr. í árslok 2022 (2021: 25.423 milljónir kr.).

Skýringar

8. Leigugeignir og leiguskuldir

Sjá lýsingu á reikningsskilaaðferðum í skýringu 19h.

Félagið leigir fasteignir og lóðir. Þessir leigusamningar eru til mis langs tíma en yfirleitt með möguleika á endurnýjun í lok leigutímans. Sumir leigusamningar innifela viðbótar leigugreiðslur sem eru byggðar á breytingu á tilteknum vísitölum. Félaginu er óheimilt að gera samninga um framleigu vegna ákveðinna leigusamninga.

Félagið kys að færa ekki leigugeignir og leiguskuldir vegna skammtímaleigusamninga og vegna leigusamninga um eignir með lágt verðgildi. Félagið gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Leigugeignir greinast þannig:

	2022	2021
Leigugeignir		
Staða í ársbyrjun	636.101	657.583
Viðbætur vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	12.237	4.154
Verðbætur af leigugeign	36.593	25.720
Afskriftir ársins	(54.662)	(51.355)
Staða í árslok	630.269	636.101

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

Afskriftir leigugeigna	54.662	51.355
------------------------------	--------	--------

Leiguskuldir greinast þannig:

	2022	2021
Leiguskuldir		
Staða í ársbyrjun	668.654	680.205
Hækkun vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	12.614	4.154
Vaxtagjöld	27.319	27.100
Greiddar leiguskuldir á árinu	(72.785)	(68.525)
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	36.218	25.720
Staða í árslok	672.019	668.654

Ónúvirt greiðslufæði leiguskulda greinist þannig:

	Innan árs	Eftir 1 til 5 ár	Eftir 5 ár	Samtals
Leigugreiðslur	79.112	321.929	567.473	968.513
Vaxtagreiðslur	(28.154)	(91.764)	(176.576)	(296.494)
Samtals	50.958	230.165	390.897	672.019

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

	2022	2021
Vaxtagjöld af leiguskuldum	27.319	27.100

Fjárhæðir færðar í sjóðstreymi vegna leigugreiðslna:

Vaxtaþáttur (settur fram í sjóðstreymisyfirliti í línu "Greiddir vextir")	26.870	26.910
Afborgunarþáttur (sett fram í sjóðstreymisyfirliti í línu "Afborganir leiguskulda")	45.915	41.614

Flestir leigusamningar félagsins um fasteignir fela í sér framlengingarheimildir sem félaginu er heimilt að nýta allt að einu ári fyrir lok óuppseggjanlegs leigutímabils. Félagið leggur mat á það við upphaf leigusamnings hvort það sé talið nokkuð líklegt að það muni nýta heimildir til framlenginga. Ef verulegar breytingar verða á aðstæðum sem eru á valdi félagsins, mun það endurmeta hvort framlengingarheimildir verði nýttar.

Skýringar

9. Aðrar peningalegar eignir

Viðskiptakröfur greinast þannig í árslok:	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptakröfur	447.029	417.702
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(20.400)	(23.200)
	<u>426.629</u>	<u>394.502</u>
Aðrar skammtímakröfur greinast þannig í árslok:		
Kröfur á tengda aðila	368.290	572.255
Fjármagnstekjuskattur	2.312	326
Fyrirframgreiddur kostnaður	87.574	132.881
Aðrar kröfur	183	473
	<u>458.359</u>	<u>705.934</u>

10. Handbært fé

Handbært fé í árslok samanstendur af bankainnstæðum.

Félagið hefur gert samning við móðurfyrirtæki sitt um ávöxtun á lausu fé án bindingar. Krafa á móðurfyrirtækið vegna fjár í ávöxtun í árslok nemur 368 milljónum kr. (31.12.2021: 572 milljónir kr.) og er sérgreint í efnahagsreikningi.

11. Eigið fé

Hlutfé

Heildarhlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess var 6.500 millj. kr. í árslok 2022 og er að fullu greitt. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu.

Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna

Endurmatsreikningur félagsins samanstendur af endurmatshækkunum rekstrarfjármuna að teknu tilliti til tekjuskatts. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning og millifærðar á sama tíma af endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé.

Varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutafélög nr. 2/1995 sem kveða á um að minnst 10% af hagnaði félagsins, sem er ekki ráðstafað til lækkunar á tapi fyrri ára eða lagt í aðra sjóði í samræmi við lög, skuli leggja í varasjóð þar til virði sjóðsins nemur 10% af hlutfé í félaginu. Þegar þeim mörkum hefur verið náð skal framlag í varasjóð vera minnst 5% þar til virði hans nemur fjórðungi af hlutfé í félaginu.

Skýringar

12. Vaxtaberandi skuldir

Upplýsingar um lántökur félagsins sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði.

	31.12.2022	31.12.2021
Langtímaskuldir		
Vaxtaberandi skuldir frá lánastofnunum í ISK	8.215.640	9.501.781
Skuldabréfaútgáfa	8.425.285	5.983.210
	<u>16.640.925</u>	<u>15.484.991</u>
Næsta árs afborgun vaxtaberandi skulda	(636.920)	(1.215.615)
Langtímahluti vaxtaberandi skulda	<u>16.004.005</u>	<u>14.269.376</u>

Skammtímaskuldir

Næsta árs afborgun vaxtaberandi skulda	636.920	1.215.615
	<u>636.920</u>	<u>1.215.615</u>
Vaxtaberandi skuldir samtals	<u>16.640.925</u>	<u>15.484.991</u>

Skilmálar vaxtaberandi skulda:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar
Verðtryggðar skuldir	1,64%	8.425.285	1,87%	6.828.083
Óverðtryggðar skuldir	8,60%	8.215.640	4,10%	8.656.908
		<u>16.640.925</u>		<u>15.484.991</u>

Afborganir lána greinast þannig á næstu ár:

Árið 2022.....	-	1.215.615
Árið 2023.....	636.920	1.218.653
Árið 2024.....	641.880	1.221.749
Árið 2025.....	5.522.126	3.744.905
Árið 2026.....	1.880.110	1.809.233
Árið 2027.....	540.898	-
Síðar.....	7.418.990	6.274.837
	<u>16.640.925</u>	<u>15.484.991</u>

Fjárhagsskilyrði lánasamninga

Lán að fjárhæð 13.475 milljónir kr. eru með tilteknum fjárhagsskilyrðum sem snúa að hlutföllum endurgreiðslutíma lána miðað við EBITDA og vaxta seam hlutfall af EBITDA. Einnig er horft til þess að markmið áætlana séu innan ákveðinna vikmarka (31.12.2021: 11.172 milljónir kr.). Stjórnendur fara reglulega yfir fjárhagsskilyrðin og er mat stjórnenda að ekki sé hætt á að þau falli. Í árslok 2022 stóðst félagið öll fjárhagsskilyrði lánasamninga.

Skýringar

12. Vaxtaberandi skuldir, frh.

Breyting vaxtaberandi skulda á árinu greinist þannig:

	2022	2021
Hreyfingar með greiðsluáhrif		
Vaxtaberandi skuldir 1. janúar.....	15.484.991	14.085.132
Ný lántaka.....	2.519.263	7.134.330
Afborganir.....	(2.078.469)	(6.023.927)
	<u>15.925.786</u>	<u>15.195.535</u>
Hreyfingar án greiðsluáhrifa		
Verðbætur.....	715.139	289.457
Vaxtaberandi skuldir 31. desember	<u>16.640.925</u>	<u>15.484.991</u>

13. Tekjuskattsskuldbinding

	31.12.2022	31.12.2021
Tekjuskattsskuldbinding í ársbyrjun	1.308.097	556.124
Áhrif af sérstöku endurmati fastafjármuna	551.723	702.398
Reiknaður tekjuskattur ársins	(21.747)	68.336
Tekjuskattur til greiðslu	0	(18.760)
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	<u>1.838.073</u>	<u>1.308.097</u>

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig á einstaka liði efnahagsreiknings:

	31.12.2022	31.12.2021
Leigugeign	8.350	6.511
Varanlegir rekstrarfjármunir	(1.864.576)	(1.319.577)
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	4.080	4.640
Frestaður gengismunur	811	329
Yfirfæranlegt tap	13.262	0
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	<u>(1.838.073)</u>	<u>(1.308.097)</u>

Yfirfæranlegt skattalegt tap félagsins sem ekki nýtist á móti hagnaði innan tíu ára frá því það myndaðist fellur niður. Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

	31.12.2022	31.12.2021
Ójafnað skattalegt tap ársins 2022, nýtanlegt til ársins 2032	104.400	0
Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok	<u>104.400</u>	<u>0</u>

Skýringar

14. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig í árslok:	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptaskuldir:		
Innlendar viðskiptaskuldir	316.115	311.558
Aðrar skammtímaskuldir:		
Skuldir við tengd félög	65.324	41.318
Fyrirfram innheimtar tekjur	110.557	122.675
Ógreidd laun og launatengdir liðir	150.424	157.379
Ógreiddir áfallnir vextir	63.467	32.133
Ógreiddur virðisaukaskattur	53.663	17.139
Ógreidd opinber gjöld	3.845	3.396
	447.280	374.040

15. Áhættustjórnun og fjármálagerningar

a. Yfirlit

Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að Ljósleiðarinn geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta gerir Ljósleiðarinn með því að:

- draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættuþættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og er skráð í áhættuhandbók.
- tryggja að Ljósleiðarinn hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi
- greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum Ljósleiðarans og skilgreindum mörkum.

Áhættuvilji miðast við að

- fjárhagsleg staða Ljósleiðarans sé traust
- eignir vel varðveittar
- staðinn sé vörður um orðspor
- starfað í samræmi við lög og ytri sem innri reglur
- sviksemi sé ekki liðin
- öryggi og heilsa starfsmanna og notenda þjónustunnar sé tryggt
- ábyrga nýtingu auðlinda
- upplýsingar öruggar, aðgengilegar og tiltækar og
- umhverfissjónarmið séu höfð að leiðarljósi í starfseminni

Áhættuvilji er skilgreindur enn frekar í sértækum stefnum og reglum Ljósleiðarans.

Áhættur greinast í:

- Markaðsáhættu, sem fjallað er um í skýringu 15b
- Lausafjáraáhættu, sem fjallað er um í skýringu 15d
- Mótaðilaáhættu, sem fjallað er um í skýringu 15e
- Rekstraráhættu, sem fjallað er um í skýringu 15g
- Verkefna- og fjárfestingaráhættu, sem fjallað er um í skýringu 15h

b. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, vaxta og annarra verðbreytinga hafi áhrif á afkomu eða virði fjármálagerninga. Markaðsáhættu Ljósleiðarans er einkum rakin til breytinga á vöxtum og verðlagi en áhætta vegna gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla, markaðsverðbréfa er minni.

Skýringar

15. Áhættustýring, frh.

c. Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta, er áhættan á því að breytingar í vöxtum hafi neikvæð áhrif á afkomu Ljósleiðarans. Ljósleiðarinn býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda. Vaxtaberandi skuldir bera bæði fasta verðtryggða vexti og breytilega óverðtryggða vexti. Á árinu 2023 eru 55% af gjaldþögum vaxtaberandi skulda, að teknu tilliti til áhættuvarnasamninga, með fasta vexti.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir Ljósleiðarans greinast þannig:

Fjármálagerningar með fasta vexti	31.12.2022	31.12.2021
Fjárskuldir	8.463.374	6.828.083
	<u>8.463.374</u>	<u>6.828.083</u>
Fjármálagerningar með breytilega vexti		
Fjárskuldir	8.215.640	8.656.908
	<u>8.215.640</u>	<u>8.656.908</u>

Hækkun á vöxtum um 100 punkta til eins árs myndi lækka afkomu og eigið fé um 74.996 þús. kr. fyrir tekjuskatt (2021: 76.158 þús. kr.), lækkun á vöxtum um 100 punkta hefði haft áhrif í gagnstæða átt.

d. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að félagið geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar. Markmið félagsins er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að það hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerna, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

31.12.2022

	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Vaxtaberandi skuldir	16.640.925	19.835.596	1.332.882	1.330.735	8.703.528	8.468.451
Leiguskuldbindingar	672.019	1.014.485	80.415	80.441	241.488	612.141
Viðskiptaskuldir	316.115	316.115	316.115	0	0	0
Skuldir við tengda aðila	447.280	336.724	336.724	0	0	0
	<u>18.076.340</u>	<u>21.502.920</u>	<u>2.066.136</u>	<u>1.411.176</u>	<u>8.945.016</u>	<u>9.080.592</u>

Skýringar

15. Áhættustýring, frh.:

d. Lausafjárahætta, frh.

31.12.2021

	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Vaxtaberandi skuldir	15.484.991	17.663.763	1.559.758	1.538.580	7.413.220	7.152.204
Leiguskuldbindingar	668.654	985.660	72.000	72.024	216.232	625.404
Viðskiptaskuldir	311.558	311.558	311.558	0	0	0
Skuldir við tengda aðila	374.040	251.365	251.365	0	0	0
	16.839.243	19.212.345	2.194.681	1.610.605	7.629.452	7.777.608

Komi til endurfjármögnunar langtímalána til lengingar lánstíma má gera ráð fyrir að dreifing afborgana verði önnur en að ofan greinir.

e. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi Ljósleiðarans ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Áhætta félagsins gagnvart lánsáhættu er takmörkuð við fjárhagslegar eignir listaðar á efnahagsreikningi. Beitt er heimild í IFRS 15 til þess að líta framhjá fjármögnunarpætti krafna sem búist er við að innheimtist á innan við ári.

Mesta mögulega tap félagsins vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem greinist þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptakröfur	426.629	394.502
Aðrar skammtímakröfur	90.069	133.679
Lausafé í ávöxtun	368.290	572.255
Handbært fé	41.167	32.501
Samtals	926.156	1.132.938

Aldursgreining og niðurfærsla viðskiptakrafna

Árið 2022	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	397.517	2.642	394.875
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	31.524	10	31.514
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	290	75	215
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	17.698	17.673	25
Samtals	447.029	20.400	426.629

Skýringar

15. Áhættustýring, frh.

e. Mótaólaáhætta, frh.

Árið 2021	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	327.201	3.448	323.752
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	44.668	4.371	40.297
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	30.674	221	30.453
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagur	15.159	15.159	0
Samtals	417.702	23.200	394.502

Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna innan ársins greinist þannig:

	2022	2021
Staða 1.1.	23.200	14.300
Afskrifað á árinu	364	1.579
Bókfærð virðisýrningun	(3.164)	7.321
Staða 31.12.	20.400	23.200

Ljósleiðarinn færir niður viðskiptakröfur vegna áætlaðrar virðisýrningunar. Virðisýrningun viðskiptakrafna er metin á hverjum uppgjörssdegi af stjórnendum. Lagt er mat á innheimtanleika krafna, bæði almennt og sértækt vegna krafna sem komnar eru í talsverð vanskil. Við mat á almennri niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna og almennu efnahagsástandi. Ekki er talin þörf á niðurfærslu annarra skammtímakrafna.

Þjónustusvið samstæðunnar sér um innheimtu viðskiptakrafna og sér að mestu um upplýsingagjöf til viðskiptavina vegna þeirra. Innheimta fer fram eftir vel skilgreindu ferli þar sem m.a. er gætt að samræmdu verklagi við úrlausn innheimtumála.

Niðurfærsla viðskiptakrafna er færð meðal annars rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

f. Gangvirði

Það er mat stjórnenda að ekki sé verulegur munur á bókfærðu virði fjármálagerninga og gangvirði þeirra í reikningsskilunum.

g. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hættu á tjóni eða skaða sem getur orðið vegna ófullnægjandi innri ferla eða kerfa, bilunar í búnaði, háttsemi starfsfólks eða vegna ytri þátta í rekstrarumhverfi. Áhætturáð OR vaktar áhættur í samstæðunni, breytingar sem verða á þeim auk lykilmælikvarða er varða virkni áhættustjórnunar innan allra eininga samstæðunnar.

h. Verkefna- og fjárfestingaráhætta

Arðsemismat er framkvæmt til samræmis við aðfangaverli hvers fyrirtækis. Miða skal við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins. Verkefni eru metin til samræmis við heildarstefnumörkun og miða við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins.

Skýringar

16. Viðskipti við tengda aðila

Skilgreining tengdra aðila

Reykjavíkurborg, stofnanir og félög undir stjórn hennar, félög í samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur og stjórnarmenn og lykilstjórnendur í samstæðu Orkuveitunnar eru skilgreindir sem tengdir aðilar félagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn falla einnig undir skilgreininguna, ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti við tengda aðila

Neðangreindir aðilar hafa átt í viðskiptum við félagið á árinu. Skilyrði og skilmálar viðskiptanna voru sambærileg og við ótengda aðila.

	31.12.2022	31.12.2021
Sala til tengdra aðila á árinu var eftirfarandi:		
Sala til Reykjavíkurborgar.....	36.623	36.246
Sala til félaga og stofnana undir stjórn Reykjavíkurborgar.....	28	61
Sala til tengdra aðila í samstæðu Orkuveitunnar.....	25.269	31.768
	<u>61.920</u>	<u>68.075</u>
Kaup á vörum og þjónustu af tengdum aðilum á árinu voru eftirfarandi:		
Kaup af Reykjavíkurborg.....	28.673	17.219
Kaup á þjónustu og efni frá tengdum aðilum í samstæðu Orkuveitunnar.....	650.804	700.289
	<u>679.477</u>	<u>717.508</u>
Vaxtatekjur vegna kröfu á móðurfyrirtæki.....	12.462	4.123
	31.12.2022	31.12.2021
Kröfur á tengd félög		
Krafa á stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar.....	3.800	3.660
Krafa á móðurfélag, Orkuveitu Reykjavíkur.....	368.290	572.255
	<u>372.090</u>	<u>575.915</u>
Skuldir við tengd félög		
Skuld við stofnanir og félög undir stjórn Reykjavíkurborgar.....	1.549	8.494
Skuld við móðurfélag, Orkuveitu Reykjavíkur.....	62.500	37.434
Skuld við systurfélag, Veitur ohf.....	1.327	2.521
Skuld við systurfélag, Orku náttúrunnar ohf.....	1.497	1.363
	<u>65.324</u>	<u>41.318</u>

Upplýsingar um laun stjórnenda má finna í skýringu 4.

Kröfur og skuldir við félög og stofnanir í samstæðu Reykjavíkurborgar eru meðal viðskiptakrafna og viðskiptaskulda í efnahagsreikningi.

Upplýsingar um viðskipti tengdra aðila vegna hefðbundins heimilisreksturs eru ekki meðtaldar.

Skýringar

17. Önnur mál

Málaferli og kröfur

Þann 5. mars 2019 sendi lögmaður Ljósleiðarans Símanum hf. kröfu um fébætur vegna tjóns sem fyrirtækið telur sig hafa orðið fyrir vegna brots á fjölmiðlalögum, sem Fjarskiptastofa, þá Póst- og fjarskiptastofnun, birti ákvörðun um þann 3. júlí 2018. Nemur krafan um 1,3 milljarði króna vegna tapaðra tekna, kostnaðar og vaxta. Óskað var formlegra viðbragða frá Símanum. Framangreindu bréfi svöruðu lögmennt Símans með bréfi dags. 19. mars 2019 þar sem Síminn hafnaði kröfunni alfarið. Síminn hf. höfðaði dómsmál á hendur Fjarskiptastofu, þá Póst- og fjarskiptastofnun, Ljósleiðarans ehf., Sýn hf. og Mílu ehf. vegna ákvörðunar Fjarskiptastofu um lögbrotið. Dómur héraðsdóms var kveðinn upp þann 1. júlí 2020, þar sem ákvörðun Fjarskiptastofu var staðfest, þó með nokkrum breytingum á forsendum. Málinu var áfrýjað til Landsréttar af Símanum hf., Fjarskiptastofu og Sýn hf. sem staðfesti efnislega niðurstöðu Fjarskiptastofu. Síminn óskaði eftir áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar og hefur áfrýjunarleyfið verið samþykkt af Hæstarétti og hefur áfrýjunarstefna verið gefin út af Hæstarétti.

Ekkert hefur verið fært vegna þessarar kröfu í ársreikning félagsins 31.12.2022.

Kaup á stofnneti Sýnar

Þann 2. desember 2022 skrifuðu Ljósleiðarinn ehf. og Sýn hf. undir 3 milljarða kr. kaupsamning Ljósleiðarans á stofnneti Sýnar og 12 ára þjónustusamningi á milli fyrirtækjanna. Gengið hefur verið frá fjármögnun, en fyrirvari er í samningunum um samþykki Samkeppniseftirlitsins og er búist við að niðurstaða þess liggja fyrir á fyrsta ársfjórðungi 2023.

18. Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir lok reikningsskiladags sem höfðu áhrif á ársreikninginn eða veita þarf upplýsingar um.

Skýringar

19. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

a. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörstegi og miðar félagið við miðgengi í dagslok skv. Seðlabanka Íslands. Aðrar eignir og skuldir, sem metnar eru á gangvirði í erlendri mynt, eru færðar á því gengi sem var í gildi þegar gangvirði þeirra var ákvarðað.

b. Fjármálagerningar

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum og sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af viðskiptakröfum og öðrum skammtímakröfum.

Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

Fjárskuldir

Ljósleiðarinn flokkar fjárskuldir sem fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Ljósleiðarinn afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Til fjárskulda Ljósleiðarans teljast: lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

c. Tekjur

Ljósleiðarinn ehf. sér um rekstur ljósleiðarakerfis. Tekjur af ljósleiðarakerfi eru færðar við afhendingu á vöru og þjónustu og eru sýndar í rekstrarreikningi að teknu tilliti til afsláttá. Tekjur eru ekki færðar ef veruleg óvissa er um innheimtu þeirra. Um er að ræða samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Póst- og fjarskiptastofnunar. Viðskiptakröfur hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

i) Færsla og mat

Upphaflega eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir til eignar á kostnaðarverði sem samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna sem félagið byggir sjálft innifelur efniskostnað og launakostnað, annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna telst vera hluti af kostnaðarverði eignanna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Ljósleiðarakerfi er skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þess á endurmatsdegi að frádregnum viðbótar afskriftum frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar verðmatshækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að teknu tilliti til áhrifa á frestaðan tekjuskatt. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Innlausn endurmats vegna afskrifta er færð af sérstökum endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Við sölu eða niðurlagningu eignar er sá hluti sérstaka endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigið fé.

Skýringar

19. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

i) Færsla og mat, frh.

Gangvirði eignanna er ákvarðað út frá afskrifuðu endurstofnsverði. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á kostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning er stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi Ljósleiðarans um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum Ljósleiðarans.

Þegar varanlegir rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímann.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta varanlegra rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til félagsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Ljósleiðarakerfi 9 - 46 ár

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi.

iv) Virðisrýrnun

Bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna er yfirfarið á hverjum uppgjörsdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Sé einhver slík vísbending til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Endurheimtanleg fjárhæð er metin út frá notkunarvirði. Notkunarvirði er ákvarðað á þann hátt að núvirða áætlað framtíðarfjárstreymi miðað við áframhaldandi nýtingu eignanna. Fjárstreymi er byggt á rekstraráætlun næstu fimm ára. Við mat á nýtingarvirði byggja stjórnendur á áætlun um framtíðar þróun starfseminnar, byggt er á bæði ytri og innri upplýsingum.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í skýringu 7 um varanlega rekstrarfjármuni.

e. Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur eru færðar niður til að mæta almennri tapsáhættu félagsins en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

Skýringar

19. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

f. **Skuldbindingar**

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna fyrri atburðar og líklegt er að kostnaður lendi á því við að gera upp skuldbindinguna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvæxti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

g. **Tekjuskattur**

Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Tekjuskattshlutfall er 20% vegna ársins 2022.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörstegi.

Tekjuskattseign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign vegna yfirfæranlegs taps er færð til lækkunar á tekjuskattsskuldbindingunni.

Tekjuskattseign sem myndast við upphaf skattskyldu er færð á sama tíma, í rekstrarreikning sem tekjur ársins.

h. **Leigusamningar**

Við upphaf samnings leggur félagið mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef samningurinn felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort í leigusamningi feli í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar félagið skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

i) **Félagið sem leigutaki**

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar félagið endurgjaldinu á leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hluta fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur félagið hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Félagið færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði. Upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beinum kostnaði við öflun leigueignarinnar og áætlaðum kostnaði við að taka niður og fjarlægja eignina eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi og að frádregnum leiguilvilnunum sem félagið hefur fengið.

Leigueignin er í kjölfarið afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til félagsins í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að félagið muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar. Nýtingartíminn er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármunir félagsins. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar ef einhver er og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Skýringar

19. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

h. Leigusamningar, frh.

i) Félagið sem leigutaki, frh.

Leiguskuld er upphaflega færð á núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar félagið þá vexti sem það fær á nýju lánsfé. Að jafnaði notar félagið vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Félagið ákvarðar vexti á nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tilteknar aðlaganir til að endurspegla skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar félagsins fela í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með taldar leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar.
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi.
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu.
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar félagið telur nokkuð víst að það muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef félagið er nokkuð viss um að það muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema félagið sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef það er breyting á mati félagsins á fjárhæð sem það væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, ef félagið breytir mati sínu á því hvort það muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða ef það er breyting á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Þegar leiguskuldin er endurmetin með þessum hætti þá er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueignarinnar, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning félagsins ef bókfært virði leigueignarinnar hefur verið fært niður í núll.

Leigueignir og leiguskuldir eru sérgreindar í efnahagsreikningi.

Skammtímaleigusamningar og leigusamningar um eignir með lágt verðgildi

Félagið kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um eignir að lágu virði og leigusamninga sem eru til skamms tíma. Félagið gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

ii) Félagið sem leigusali

Við upphaf eða breytingu á samningi sem inniheldur leigubátt skiptir félagið endurgjaldi samkvæmt samningnum niður á einstaka leigubætti samningsins á grundvelli hlutfallslegs sjálfstæðs verðs þeirra.

Þegar félagið er leigusali þá er ákvarðað við upphaf leigusamnings hvort um er að ræða fjármögnunarleigusamning eða rekstrarleigusamning.

Við flokkun leigusamnings leggur félagið heildstætt mat á það hvort leigusamningurinn flytji meginhluta áhættu og ávinnings sem tilheyrir eignarhaldi hinnar undirliggjandi eignar. Ef það er niðurstaðan þá er leigusamningurinn fjármögnunarleigusamningur en ef ekki þá er hann rekstrarleigusamningur. Ákveðnir þættir eru hluti af þessu mati eins og til dæmis hvort leigusamningurinn nær yfir meginhluta nýtingartíma eignarinnar.

Félagið færir leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið og setur þær fram meðal annarra tekna í rekstrarreikningi.

Skýringar

20. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem félagið hefur ekki ennþá innleitt

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem byrja eftir 1. janúar 2023 en heimilt er að beita þeim fyrir gildistöku þeirra. Félagið hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrr en heimilt var við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að eftirfarandi breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil félagsins.

- Breytingar á IAS 12 Tekjuskattur
- Breytingar á IAS 8 Reikningsskilaaðferðir, breytingar á reikningshaldslegu mati og skekkjur
- Breytingar á IAS 1 Framsetning reikningsskila
- Breytingar á IFRS 17 Vátryggingasamningar vegna IFRS 9
- IFRS 17 Vátryggingasamningar